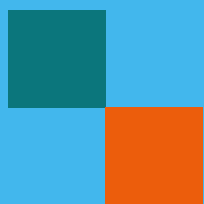

Mediacje w Polsce – Praktyka, Instytucje i Koszty

JAN LESIAK

Stowarzyszenie Misericordia

Śląskie Forum
Doradztwa
Antymobbingowego

Mediacja w Polsce jest coraz częściej wykorzystywaną metodą rozwiązywania sporów, zarówno w sprawach cywilnych, jak i w kwestiach związanych z prawem pracy, w tym w przypadkach mobbingu. Poniżej przedstawiamy szczegółowe informacje na temat praktyki mediacji w Polsce, instytucji, do których można się zwrócić, oraz możliwości przeprowadzenia mediacji bezkosztowej i online.

1. Do kogo zwrócić się o przeprowadzenie mediacji?

W Polsce mediacje mogą być prowadzone przez różnych mediatorów i instytucje:

- **Mediatorzy indywidualni:** Mediacje mogą być prowadzone przez osoby wpisane na listę mediatorów przy sądach rejonowych. Lista taka jest dostępna w każdym sądzie okręgowym i zawiera nazwiska osób uprawnionych do prowadzenia mediacji. Mediatorzy ci mają zazwyczaj specjalne kwalifikacje oraz przeszkolenie w zakresie mediacji.
- **Centra mediacji:** Istnieją liczne ośrodki i organizacje, które oferują usługi mediacyjne, takie jak:
  - Polskie Centrum Mediacji (PCM)
  - Centrum Mediacji Gospodarczej przy Krajowej Izbie Radców Prawnych
  - Centrum Mediacji przy Naczelnej Radzie Adwokackiej
  - Fundacja Instytut Mediacji
- **Mediatorzy sądowi:** W przypadku postępowania sądowego, sąd może zaproponować skierowanie sprawy do mediacji, wskazując mediatora z listy sądowej.
- **Organizacje pozarządowe:** Niektóre organizacje pozarządowe oferują bezpłatne mediacje, szczególnie w sprawach rodzinnych, pracowniczych lub społecznych.

2. Mediacja bezkosztowa

- **Mediacja w ramach sądu:** Jeżeli sąd skieruje sprawę do mediacji, to koszty mogą być pokrywane przez sąd, szczególnie w sprawach o wartości przedmiotu sporu poniżej określonego progu. W niektórych przypadkach mediacja może być bezpłatna dla stron, zwłaszcza jeśli strony korzystają z pomocy prawnej z urzędu.
- **Organizacje pozarządowe:** Niektóre NGO-sy, jak na przykład organizacje zajmujące się prawami pracowników czy prawa człowieka, oferują bezpłatne mediacje. Warto poszukać takich organizacji w swojej okolicy lub skonsultować się z lokalnymi centrami pomocy prawnej.

- **Centra mediacji:** Niektóre centra mediacji, zwłaszcza te związane z uczelniami wyższymi lub fundacjami, mogą oferować bezpłatne mediacje dla określonych grup społecznych (np. osób o niskich dochodach, ofiar przemocy itp.).

3. Mediacja online

- **Tak, mediacja online jest możliwa.** W odpowiedzi na rosnące zapotrzebowanie oraz w wyniku pandemii COVID-19, wielu mediatorów oraz instytucji mediacyjnych zaczęło oferować usługi mediacji online. Mediacje online mogą odbywać się za pomocą różnych platform komunikacyjnych, takich jak Zoom, Microsoft Teams, czy Skype.
- **Procedura:** Proces mediacji online jest podobny do tradycyjnej mediacji. Strony uczestniczą w sesjach mediacyjnych prowadzonych przez mediatora, który moderuje dyskusję i pomaga stronom wypracować porozumienie. Wszystko odbywa się w formie wideokonferencji, co pozwala na uczestnictwo z dowolnego miejsca.
- **Koszty mediacji online:** Koszty mediacji online mogą być niższe niż tradycyjnej mediacji, ponieważ nie ma potrzeby wynajmowania pomieszczeń czy pokrywania kosztów dojazdu. Niektóre instytucje mogą oferować mediacje online bezpłatnie, zwłaszcza w przypadku NGO-sów czy programów społecznych.

Podsumowanie

W Polsce istnieje wiele opcji skorzystania z mediacji, w tym bezkosztowych lub online. Strony mogą zwrócić się do mediatorów sądowych, centrów mediacyjnych, organizacji pozarządowych czy niezależnych mediatorów. Mediacje mogą być szczególnie korzystne jako szybka i mniej kosztowna alternatywa dla postępowań sądowych, z możliwością prowadzenia ich również w trybie online.

W ramach nieodpłatnego systemu poradnictwa prawnego i obywatelskiego jest również dostępna mediacja w sprawach cywilnych, rodzinnych i prawach pracy z wyłączeniem prawa karnego.

Zadanie „Śląskie Forum Doradztwa Antymobbingowego” sfinansowano ze środków Narodowego Instytutu Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w ramach rządowego programu wspierania rozwoju organizacji poradniczych na lata 2022-2033.

